

Besluit van, houdende wijziging van het Besluit buitengerechtelijke kosten in verband met de nadere normering van de regels inzake buitengerechtelijke kosten bij tenuitvoerlegging van dwangbevelen

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Veiligheid en Justitie van 201., nr.;

Gelet op artikel 4:120, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van 201., nr.);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Veiligheid en Justitie van 201., nr.;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I

Artikel 1 van het Besluit buitengerechtelijke kosten komt te luiden:

Artikel 1

De buitengerechtelijke kosten, bedoeld in artikel 4:120 van de Algemene wet bestuursrecht, kunnen in rekening worden gebracht voor zover zij redelijk zijn en bedragen ten hoogste:

15% van de geldsom, bedoeld in artikel 4:86 van de Algemene wet bestuursrecht, over de eerste € 2500 van de vordering;

10% van de geldsom, bedoeld in artikel 4:86 van de Algemene wet bestuursrecht, over de volgende € 2500 van de vordering;

5% van de geldsom, bedoeld in artikel 4:86 van de Algemene wet bestuursrecht, over de volgende € 5000 van de vordering;

1% van de geldsom, bedoeld in artikel 4:86 van de Algemene wet bestuursrecht, over de volgende € 190.000 van de vordering;

0,5% van de geldsom, bedoeld in artikel 4:86 van de Algemene wet bestuursrecht, over het meerdere met een maximum van € 6775.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 201.

De Minister van Veiligheid en Justitie,

Nota van toelichting

1. Algemeen

Dit besluit geeft een nadere normering van de maximumbedragen aan buitengerechtigde kosten die in rekening kunnen worden gebracht bij tenuitvoerlegging van dwangbevelen. Het nader normeren van deze kosten is wenselijk omdat uit de evaluatie¹ van de geldschuldentitel van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) is gebleken dat de bestaande normering voor de praktijk onvoldoende duidelijk was. Hierdoor werden en worden vaak te hoge bedragen aan buitengerechtigde kosten in rekening gebracht. Dit besluit is voorbereid in samenwerking met de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

2. Hoogte van de vergoeding aan buitengerechtigde kosten

Het Besluit buitengerechtigde kosten ziet op de invordering van geldschulden waarop titel 4.4 van de Awb van toepassing is. Indien door een bestuursorgaan wordt overgegaan tot betekening en tenuitvoerlegging van een dwangbevel, kan het op grond van artikel 4:120, eerste lid, Awb de kosten daarvan verhalen op degene tegen wie het dwangbevel is uitgevaardigd.

De kosten van betekening en tenuitvoerlegging worden onderscheiden in gerechtelijke kosten en buitengerechtigde kosten. De gerechtelijke kosten worden berekend met toepassing van het Besluit tarieven ambtshandelingen gerechtsdeurwaarders (Btag). De gerechtelijke kosten betreffen mede vergoedingen voor werkzaamheden die rechtstreeks met de ambtshandeling samenhangen en voor de goede uitvoering van die ambtshandeling nodig zijn, zoals voorbereidende, uitvoerende en afrondende werkzaamheden.

De buitengerechtigde kosten dienen afzonderlijk te worden vastgesteld aangezien deze kosten niet voortvloeien uit de ambtshandelingen genoemd in het Btag. De buitengerechtigde kosten zijn geregeld in het Besluit buitengerechtigde kosten en zien op kosten die niet rechtstreeks met een ambtshandeling samenhangen. Het gaat bijvoorbeeld om kosten die voortvloeien uit het voeren van herinneringstelefoontjes, het treffen en administreren van een betalingsregeling en het informeren van belanghebbenden daarover.

Het vorderen van buitengerechtigde kosten is geen verplichting maar een bevoegdheid; het bestuursorgaan kan er dus voor kiezen om deze kosten niet in rekening te brengen. Verder kunnen alleen die buitengerechtigde kosten worden gevorderd die daadwerkelijk zijn gemaakt, voor zover deze redelijk zijn, én voor zover de hoogte daarvan in redelijke verhouding staat tot de oorspronkelijke geldschuld². In aanvulling op dit uitgangspunt van redelijkheid bepaalde artikel 1 van het Besluit buitengerechtigde kosten dat het bedrag aan buitengerechtigde kosten dat in rekening wordt gebracht maximaal 15% van het oorspronkelijk in rekening gebrachte bedrag mag bedragen. De gedachte hierachter was enerzijds dat indien een klein geldbedrag verschuldigd is, de daadwerkelijk gemaakte buitengerechtigde kosten niet zomaar volledig gevorderd kunnen worden maar dat het maximum van 15% van de oorspronkelijk verschuldigde geldsom gehanteerd diende te worden omdat het bedrag aan buitengerechtigde kosten anders niet in verhouding zou staan tot de oorspronkelijk verschuldigde geldsom. Anderzijds betekende dit bij grote geldbedragen dat alleen redelijke kosten gevorderd konden worden en niet zonder meer 15% omdat 15% van de

¹ Rapport "De bestuursrechtelijke geldschuldenregeling. Titel 4.4 Awb geëvalueerd", Kamerstukken II 2013/14, 29 279, nr.194

² Zie nota van toelichting, Stb. 2009, 268.

oorspronkelijk verschuldigde geldsom een buitenproportioneel hoog bedrag aan buitengerechtelijke kosten met zich kan brengen.

Uit de evaluatie van de geldschuldentitel is echter gebleken dat bestuursorganen in de praktijk vaak standaard 15% van de oorspronkelijke kosten aan buitengerechtelijke kosten in rekening brengen, ongeacht of het gaat om kleine vorderingen of om grote vorderingen, waarbij bedragen boven € 100.000 geen uitzondering zijn. In dergelijke gevallen wordt het soms als onredelijk ervaren dat er 15% van dit bedrag aan buitengerechtelijke kosten in rekening wordt gebracht omdat de daadwerkelijk gemaakte kosten vele malen lager zijn.³

Benadrukt zij dat het eerder genoemde uitgangspunt van redelijkheid in het bestuursrecht behouden moet worden. De constatering dat er in veel gevallen standaard 15% van de verschuldigde geldsom in rekening wordt gebracht, vormt echter aanleiding om het maximaal in rekening te brengen bedrag nader te normeren. Voor deze nadere normering is aansluiting gezocht bij de al bestaande normering in het privaatrecht, te weten het Besluit vergoeding voor buitengerechtelijke incassokosten (Besluit BIK). Aansluiting bij de in de privaatrechtelijke regeling gehanteerde systematiek ligt in de rede omdat bij de regeling over bestuursrechtelijke geldschulden van meet af aan als leidraad heeft gediend dat nodeloze verschillen tussen het bestuursrecht en het privaatrecht moeten worden vermeden.⁴

Het privaatrecht kent een systeem van degressieve variabelen; naarmate de hoogte van de vordering toeneemt, wordt het percentage kosten dat in rekening wordt gebracht lager. Dit systeem is opgenomen in het op 1 juli 2012 in werking getreden Besluit vergoeding voor buitengerechtelijke incassokosten.⁵ Voor het in rekening brengen van buitengerechtelijke kosten gelden in het privaatrecht de volgende staffels:

- 15% van de hoofdsom over de eerste € 2500 van de vordering;
- 10% van de hoofdsom over de volgende € 2500 van de vordering;
- 5% van de hoofdsom over de volgende € 5000 van de vordering;
- 1% van de hoofdsom over de volgende € 190.000 van de vordering;
- 0,5% over het meerdere van de hoofdsom met een maximum van € 6775.

Deze staffels worden overgenomen in artikel 1 van het Besluit buitengerechtelijke kosten (zie hierna de artikelsgewijze toelichting).

2. Administratieve lasten

In het besluit zijn geen informatieverplichtingen voor het bedrijfsleven of burgers aan de overheid opgenomen. Het besluit leidt daarom niet tot toe- of afname van de administratieve lasten.

3. Consultatie

PM

4. Artikelsgewijs

³ Zie p. 77-78 van het Rapport "De bestuursrechtelijke geldschuldenregeling. Titel 4.4 Awb geëvalueerd", Kamerstukken II 2013/14, 29 279, nr.194)

⁴ Zie bijvoorbeeld pagina 53 van het "Rapport BGK-Integraal 2013", waarin wordt opgemerkt: "Er lijkt geen rechtvaardiging te zijn voor deze ongelijke behandeling van schuldenaren voor privaatrechtelijke en bestuursrechtelijke geldschulden. Het ligt voor de hand te oordelen dat de buitengerechtelijke kosten in de zin van artikel 1 Bbk slechts als redelijk zijn aan te merken als zij de kosten van artikel 2 Besluit BIK – analoog toegepast – niet te boven gaan. Het verschil is te verklaren door de tijd: het Bbk is eerder vastgesteld dan het Besluit BIK. Het Bbk lijkt hierdoor (deels) achterhaald."

⁵ Stb. 2012, 141

Artikel I

In het algemeen deel van de toelichting is al uitgebreid ingegaan op de hoogte van de vergoeding van de buitengerechtigde kosten. In paragraaf 2 is uiteengezet waarom wordt aangesloten bij de privaatrechtelijke regeling voor buitengerechtigde incassokosten. Op grond van die staffels kan het bestuursorgaan bij een bestuursrechtelijke geldschuld van bijvoorbeeld € 3500 hooguit een vergoeding van € 475 verlangen (15% over de eerste € 2500 is € 375 en 10% over de volgende € 1000 is € 100) en bij een geldschuld van bijvoorbeeld € 90.000 nog hooguit € 1675, mits het kan aantonen dat deze kosten daadwerkelijk zijn gemaakt en deze kosten de redelijkheidstoets kunnen doorstaan. Door de staffels wordt voorkomen dat bij omvangrijke geldschulden standaard 15% buitengerechtigde incassokosten wordt berekend, waardoor dat bedrag niet in verhouding staat tot de kosten die in het kader van de betekening en tenuitvoerlegging van een dwangbevel daadwerkelijk zijn gemaakt.

Artikel II

De datum van inwerkingtreding van dit besluit wordt bij koninklijk besluit bepaald. Hierbij wordt rekening gehouden met de vaste verandermomenten. Het besluit heeft onmiddellijke werking. Dat betekent dat de regeling zowel geldt voor vorderingen in de voldoening waarvan de schuldenaar na de inwerkingtreding van dit besluit in verzuim raakt als voor vorderingen in de voldoening waarvan de schuldenaar voordien reeds in verzuim was. Dit is niet bezwaarlijk omdat de regeling in het voordeel van de schuldenaar is.

De Minister van Veiligheid en Justitie,